

АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ

ВСЕУКРАЇНСЬКА АСОЦІАЦІЯ
ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ

вул. Січових Стрільців, 73, 11 поверх, м. Київ, Україна, 04053
Тел/факс: (+38 044) 4862878, 4862841, 4862812, 4863070, 4862883
E-mail: info@auc.org.ua www.auc.org.ua

№ 5-325/21
від 21 травня 2021 року

**Голові Верховної Ради України
Разумкову Д.О.**

Щодо проекту Закону України «Про внесення змін до Кримінального кодексу України та Кримінального процесуального кодексу України щодо криміналізації контрабанди товарів та підакцизних товарів, а також недостовірного декларування товарів» №5420

Вельмишановний Дмитро Олександровичу!

Асоціація міст України висловлює Вам глибоку повагу та звертається до Вас із наступним.

Комітетом Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності на засіданні 12 травня 2021 року було розглянуто та рекомендовано Верховній Раді України прийняти в першому читанні за основу проекту Закону України «Про внесення змін до Кримінального кодексу України та Кримінального процесуального кодексу України щодо криміналізації контрабанди товарів та підакцизних товарів, а також недостовірного декларування товарів» (реєстр. № 5420), поданий Президентом України (далі - Законопроект).

Серед іншого Законопроектом запропоновано зміни до законодавства щодо запровадження відповідальності за контрабанду підакцизних товарів. Асоціація міст України вітає запровадження таких змін, адже наразі спостерігається значне зростання рівня нелегальної торгівлі підакцизними товарами, зокрема, нелегально ввезеними на територію України тютюновими виробами. Так за попередніми даними дослідження TNS Kantar у лютому 2021 року частка нелегального ринку тютюнових виробів сягнула 12,8%, зумовивши недонадходження до бюджетів різних рівнів більш як на 12 млрд грн.

Згідно з положеннями чинного законодавства України до місцевих бюджетів зараховуються надходження акцизного податку від реалізації підакцизних товарів за ставкою 5%, що є вагомим джерелом наповнення місцевих бюджетів. Їх несплата внаслідок нелегального переміщення та збуту тютюнових виробів на території України призводить до значних недонадходжень до місцевих бюджетів та зумовлює цілу низку інших негативних наслідків зокрема фінансування злочинних угруповань, тінізації економіки, нівелювання заходів податкової,

митної, антикорупційної політик, стимулювання недобросовісної конкуренції на ринку, поширенню продукції неналежної якості тощо.

Окрім того, контрабанда тютюнових виробів з України наносить шкоду репутації нашої держави у відносинах із міжнародними партнерами, адже за даними дослідження компанії KPMG “Stella”, Україна є однією із країн топ-постачальників нелегальної тютюнової продукції на територію ЄС.¹

Міжнародний досвід боротьби із контрабандою підакцизних товарів свідчить про недостатню ефективність застосування виключно економічних заходів для протидії їх незаконному переміщенню через митний кордон, а тому поширеною є практика застосування саме кримінальної відповідальності за такі правопорушення. Для прикладу, кримінальна відповідальність за контрабанду тютюнових виробів застосовується в багатьох європейських країнах із потужними економіками, серед яких Німеччина, Італія, Іспанія, Румунія, Угорщина, Фінляндія, Литва, Латвія Австрія тощо.

Застосування за вчинення правопорушення з незаконного переміщення підакцизних товарів через митний кордон лише передбаченої Митним кодексом України адміністративної відповідальності продемонструвало свою неефективність, адже такі санкції за правопорушення є неспівмірними із одержаною вигодою та не забезпечують належного превентивного ефекту для потенційних правопорушників. Зважаючи на ситуацію, що склалась на ринку тютюнових виробів в Україні, вбачається за необхідне повернути в законодавство України кримінальну відповідальність за контрабанду підакцизних товарів.

У зв'язку із вищенаведеним просимо Верховну Раду України підтримати та прийняти в першому читанні за основу проект Закону України «Про внесення змін до Кримінального кодексу України та Кримінального процесуального кодексу України щодо криміналізації контрабанди товарів та підакцизних товарів, а також недостовірного декларування товарів» (реєстр. № 5420), поданий Президентом України.

Виконавчий директор Асоціації

О.В. Слобожан

¹ KPMG, 2019: <https://www.stopillegal.com/docs/default-source/external-docs/kpmg-report---2019-results/kpmg-report-illicit-cigarette-consumption-in-the-eu-uk-norway-and-switzerland-2019-results.pdf>